

MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

INŠPEKCIA V SOCIÁLNYCH VECIACH

Číslo spisu: 15177/2024-M_Odisvke

Číslo záznamu: 43218/2024

PROTOKOL O VÝSLEDKU DOZORU

PRI VYKONÁVANÍ OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY

ÚRAD PRÁCE SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY BRATISLAVA

Na základe poverenia č. 50/2024/OIvSPODaSK zo dňa 24. 01. 2024 vykonali poverení zamestnanci Inšpekcie v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ISV“) dozor podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a) tretieho bodu zákona č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o inšpekcii v sociálnych veciach“) - nad dodržiavaním zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“), a to v rozsahu plnenia POVINNOSTI pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z.:

NAVŠTEVOVAŤ DIEŤA V ZARIADENÍ NA VÝKON ROZHODNUTIA SÚDU NAJMEJŠ RAZ ZA ŠEŠ MESIACOV ZA ÚČELOM SLEDOVANIA PSYCHICKÉHO VÝVINU, FYZICKÉHO VÝVINU A SOCIÁLNEHO VÝVINU DIEŤAŤA.

Dozorovaným subjektom podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. c) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach je Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, IČO: 30794536 (ďalej len „dozorovaný subjekt“ alebo „úrad“).

Dozor začal dňa 26. 01. 2024 a dozorovaným obdobím bol čas od 01. 01. 2023 do 26. 01. 2024.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach sa pri výkone dozoru postupuje primerane podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole v štátnej správe“), jeho ustanovení § 8 až § 13, ak samotný zákon o inšpekcii v sociálnych veciach neustanovuje inak.

Poverení zamestnanci ISV v rozsahu zameranom na predmet dozoru využili oprávnenia podľa ustanovenia § 11 zákona o kontrole v štátnej správe a vyžiadali si od dozorovaného subjektu spisovú dokumentáciu DETÍ UMIESTNENÝCH V ZARIADENIACH NA VÝKON ROZHODNUTIA SÚDU (podľa ustanovenia § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. zariadeniach, v ktorých sa vykonáva ústavná starostlivosť, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie), keď podľa ustanovenia § 32 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. orgán sociálnoprávne ochrany detí a sociálnej kurately vedie evidenciu detí tu umiestnených (24 maloletých detí):

- [REDACTED] 1,
- [REDACTED] 2,
- [REDACTED] 3,
- [REDACTED] 4,
- [REDACTED] 5,
- [REDACTED] 6,

- 1 Spisová dokumentácia [REDACTED]
- 2 Spisová dokumentácia [REDACTED]
- 3 Spisová dokumentácia [REDACTED]
- 4 Spisová dokumentácia [REDACTED]
- 5 Spisová dokumentácia [REDACTED]
- 6 Spisová dokumentácia [REDACTED]

-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	7,
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	8,
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	9,
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	10,
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	11,
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	12,
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	13,
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	14,
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	15,
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	16,
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	17,
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	18,
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	19,
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	20,
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	21,
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	22,
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	23,
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	a
-	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	24.

7	Spisová dokumentácia	[REDACTED]
8	Spisová dokumentácia	[REDACTED]
9	Spisová dokumentácia	[REDACTED]
10	Spisová dokumentácia	[REDACTED]
11	Spisová dokumentácia	[REDACTED]
12	Spisová dokumentácia	[REDACTED]
13	Spisová dokumentácia	[REDACTED]
14	Spisová dokumentácia	[REDACTED]
15	Spisová dokumentácia	[REDACTED]
16	Spisová dokumentácia	[REDACTED]
17	Spisová dokumentácia	[REDACTED]
18	Spisová dokumentácia	[REDACTED]
19	Spisová dokumentácia	[REDACTED]
20	Spisová dokumentácia	[REDACTED]
21	Spisová dokumentácia	[REDACTED]
22	Spisová dokumentácia	[REDACTED]
23	Spisová dokumentácia	[REDACTED]
24	Spisová dokumentácia	[REDACTED]

ZISTENÉ NEDOSTATKY

DOZOROM BOLO ZISTENÉ, ŽE DOZOROVANÝ SUBJEKT SI NESPLNIL POVINNOSŤ

PODĽA USTANOVENIA § 32 ods. 3 ZÁKONA Č. 305/2005 Z. Z.

Podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „orgán SPODaSK“) v spolupráci so (okrem iných) zariadením na výkon rozhodnutia súdu, vypracúva plán sociálnej práce s rodinou dieťaťa, ktorého súčasťou je sledovanie psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa. Na tento účel **najmenej raz za šesť mesiacov navštevuje dieťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu.**

Zariadením na výkon rozhodnutia súdu *vis a vis* vyššie uvedená povinnosť orgánu SPODaSK je **centrum pre deti a rodiny, diagnostické centrum, liečebno-výchovné sanatórium a reedukačné centrum** (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“).

Zákon súčasne určuje **účel takejto návštevy** resp. *sensu largo* **navštevovania dieťaťa**, keďže platná právna úprava v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately určuje **povinnosť dieťa navštevovať**, teda berúc do úvahy teleologický výklad významu slova či slovného spojenia, **nielen navštíviť**, čo by (v rozpore s úpravou sociálnoprávnej ochrany detí ako celku reglementujúceho práva, povinnosti a i vzájomné vzťahy a súvislosti) akoby určovalo „iba“ povinnosť „jednorázovú“ - dieťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu orgánom SPODaSK navštíviť. Týmto účelom je sledovanie psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa. Právna úprava teda určuje konkrétnu činnosť, ako aj jej obsah – povinnosť orgánu SPODaSK konať za špecifikovaným účelom. Vyplýva to i z významu samotného slova návšteva, či navštevovať, ako príchodu niekam – na určité miesto, či k niekomu, s cieľom zostať tam po istý čas alebo sa na niečom zúčastniť. Sledovaním vývinu dieťaťa je potom nutne vnímanie a i zaznamenanie rôznych vonkajších alebo vnútorných okolností, procesov a determinantov telesného, rozumového a citového vývoja dieťaťa, na základe ktorých následne orgán SPODaSK uspôsobuje výkon relevantných opatrení vo svojej pôsobnosti, či je v interakcii s inými príslušnými orgánmi verejnej správy alebo v neposlednom rade s rodinou dieťaťa.

Zákon č. 305/2005 Z. z. tiež určuje orgánu SPODaSK **minimálnu frekvenciu realizácie** tejto povinnosti (najmenej raz za šesť mesiacov). Ide teda celkom zjavne o stanovenie minimálnej zákonnej požiadavky na realizáciu povinnosti a nie určenie konkrétneho časového úseku. Z takto koncipovanej právnej úpravy teda vyplýva dôraz, či preferencia zákonodarcu smerom k individualizácii realizácie povinnosti (navštevovania dieťaťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu), ktorá je „iba“ podľa platnej právnej úpravy „ohraničená“ určením takej (doplňujúcej) zákonnej povinnosti, že k realizácii povinnosti „navštevovať“ musí dôjsť orgánom SPODaSK aspoň raz za 6 mesiacov. Zákon č. 305/2005 Z. z. súčasne nikde neurčuje výnimky z realizácie tejto povinnosti (objektívne ani subjektívne), či alternatívy jej realizácie. Zákon č. 305/2005 Z. z. taktiež nijako nelimituje orgán SPODaSK navštevovať dieťa v zariadení i častejšie ako „raz za šesť mesiacov“. Obdobne však ani ďalšia súvisiaca právna úprava (osobitne v oblasti školstva) neobsahuje ustanovenia, ktoré by do tejto povinnosti a súčasne oprávnenia orgánu SPODaSK vstupovali.

Z uvedeného vyplýva, že navštevovanie dieťaťa v zariadení má byť zo strany orgánu SPODaSK vopred **plánované - na základe plánu sociálnej práce** s rodinou dieťaťa a súčasťou tohto plánu ako aj samotného plánovania musí byť sledovanie vývinu dieťaťa. Plán potom má obsahovať plánovanú aktivitu, opatrenie a samotnú úlohu navštevovať dieťa v zariadení, s konkrétnym termínom/termínmi plnenia, pričom tento termín musí byť nutne stanovený v súlade s aktuálnymi a individuálnymi potrebami dieťaťa – ale najmenej však raz za šesť mesiacov. Frekvencia plnenia povinnosti orgánu SPODaSK navštevovať dieťa v zariadení sa teda v prvom rade odvíja od plánu sociálnej práce s rodinou dieťaťa a musí byť jeho súčasťou.

ODŮVODNENIE NEDOSTATKOV ZISTENÝCH DOZOROM

Z dokumentácie **24 maloletých detí** umiestnených v zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu (reedukačné centrá, diagnostické centrá a liečebno-výchovné sanatóriá) poskytnutej dozorovaným subjektom, ISV vyplynulo, že povinnosť navštevovať dieťa v zariadení najmenej raz za šesť mesiacov podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. si úrad nesplnil voči **3 maloletým deťom**:

1. [REDAKOVANÉ] do **Reedukačného centra** [REDAKOVANÉ] dňa [REDAKOVANÉ] na základe rozhodnutia súdu z dôvodu nerešpektovania autorít a fyzickej a verbálnej agresivity. Úrad vykonal dňa [REDAKOVANÉ] návštevu dieťaťa a rozhovor počas návštevného pobytu v prirodzenom rodinnom prostredí u otca. Následne úrad dieťa navštívil v reedukačnom centre dňa [REDAKOVANÉ], čím od poslednej návštevy uplynulo **8 mesiacov**.
2. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] do **Reedukačného centra** [REDAKOVANÉ] dňa [REDAKOVANÉ] na základe rozhodnutia súdu, z dôvodu závažných výchovných problémov, agresivity a používania vulgarizmov, nebola táto povinnosť splnená, nakoľko posledná návšteva, resp. rozhovor s [REDAKOVANÉ] zo strany úradu sa v dozorovanom období realizoval dňa [REDAKOVANÉ], pričom nasledujúcu návštevu [REDAKOVANÉ] v zariadení mal úrad realizovať najneskôr [REDAKOVANÉ]. K tejto návšteve došlo až [REDAKOVANÉ], čo je od poslednej návštevy **viac ako 6 mesiacov**.
3. [REDAKOVANÉ] do **Reedukačného centra** [REDAKOVANÉ] dňa [REDAKOVANÉ] na základe rozhodnutia súdu, z dôvodu výchovných problémov a užívania THC, nebola táto povinnosť splnená. Návštevu a rozhovor s [REDAKOVANÉ] úrad realizoval dňa [REDAKOVANÉ], pričom nasledujúcu návštevu [REDAKOVANÉ] v zariadení mal úrad realizovať najneskôr [REDAKOVANÉ]. K tejto návšteve došlo až [REDAKOVANÉ], čo je od poslednej návštevy **viac ako 6 mesiacov**.

BEZ ZISTENIA NEDOSTATKOV

U ostatných (21) maloletých detí **umiestnených** v zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu si úrad splnil povinnosť navštíviť dieťa v zariadení najmenej raz za šesť mesiacov podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. u **9 maloletých detí a v prípade 12 maloletých detí, tieto sú** umiestnené v zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu menej ako 6 mesiacov odo dňa začatia tohto dozoru.

ZÁVER

Na základe zistených nedostatkov bol vypracovaný protokol o výsledku dozoru.

V Košiciach dňa [REDACTED]

Za Inšpekciu v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky:

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]